

C86 – ECO9

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

13 december 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, WERK EN SOCIALE ECONOMIE

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de 'vraag van de week' op de webstek van de VDAB	1
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de lijst met knelpuntberoepen	
Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invulling van knelpuntberoepen door werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten	2
Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van de thuisbezoeken van de VDAB bij allochtone werklozen	
Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over huisbezoeken van de VDAB om werkzoekenden te bereiken	7
Benoeming van een nieuwe voorzitter	10

Voorzitter: mevrouw Trees Merckx-Van Goey

Vraag om uitleg van de heer Roland Van Goethem tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de 'vraag van de week' op de webstek van de VDAB

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, in de week van 5 tot 9 november konden we op de webstek van de VDAB als vraag van de week lezen: “Wil jij dat Vlaanderen onafhankelijk wordt?” Met als mogelijke antwoorden: ja, beslist of nee, in geen geval. Het goede nieuws aan heel de zaak is dat de overgrote meerderheid “ja” antwoordde.

Deze vraagstelling houdt echter in dat de deelnemer een expliciet politiek standpunt inneemt. We kunnen ons wel de vraag stellen of het binnen de opdracht van de VDAB ligt om naar de politieke opinie van de werkzoekende te peilen. Wij kunnen ons ook de vraag stellen wat de relevantie is van deze vraag voor mensen die trachten een nieuwe baan te vinden via de webstek van de VDAB. Op de webstek van een krant of tv-zender zou deze peiling op zijn plaats zijn. Zij geeft de media zicht op wat er onder de bevolking leeft, wat in de huidige politieke situatie bijzonder interessant is.

Welke meerwaarde levert dit echter op voor de VDAB? Dit valt niet onder de corebusiness van de dienst. Waarom kan het voor de VDAB nuttig zijn om al dan niet te weten of een bezoeker van zijn webstek voor of tegen Vlaamse onafhankelijkheid is? Hoe past dit in het kader van de zoektocht naar een nieuwe baan? De beroepservaring van werkzoekenden is toch wel relevanter?

De gebruikers van de webstek van de VDAB vullen hun gebruikersnaam en paswoord in, zodat de VDAB perfect weet welke stelling zij innemen tegenover het voortbestaan van België. Het is dus zelfs geen anonieme peiling. Men weet perfect wie wat antwoordt. Nogmaals, wat is de relevantie van deze vraag voor tewerkstelling?

Vindt u het verantwoord dat de VDAB peilt naar de politieke opinie van de werkzoekenden, en dan nog nominatief? Welk gebruik maakt de VDAB van deze inlichtingen? Heeft een of ander antwoord enige invloed op de wijze waarop de sollicitanten door de VDAB behandeld worden? Zo niet, waarom worden dergelijke politieke vragen gesteld?

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Vanuit een internetvisie dient een homepage aandacht te trekken. Bijgevolg moet deze pagina voortdurend vernieuwd worden. Instrumenten zoals ‘vraag van de week’ of ‘discussie van de dag’ dragen daartoe bij. Het zijn ook laagdrempelige instrumenten die de interactiviteit op de site stimuleren. Vanuit de VDAB-visie moet de vraagstelling gebeuren vanuit de thema’s werken en leren.

De vraag aan de bezoeker naar zijn mening over de onafhankelijkheid van Vlaanderen werd gepubliceerd vanuit het oogpunt te polsen naar wat er leeft bij de sitegebruiker. De vraag had geen directe band met thema’s als werken en leren. De vraag had echter helemaal niet de bedoeling te peilen naar de opinie van de bezoekers, maar was geformuleerd vanuit de actualiteit. Dat neemt niet weg dat er een inschattingsfout werd gemaakt bij de webredactie. We hebben ondertussen de nodig afspraken gemaakt om dat in de toekomst te vermijden.

Op de vragen twee en drie kan ik zeggen dat de vraag van de week anoniem wordt ingevuld. Er is geen enkele link met het gepersonaliseerde gedeelte van de site waarbij een gebruikersnaam en paswoord gevraagd worden. De VDAB registreert alleen het aantal kliks op de verschillende antwoordmogelijkheden en het aantal deelnemers dat reageert op de vraag. De resultaten van de peiling worden soms gebruikt voor artikels in E-zine en onderzoek naar e-services. De antwoorden kunnen echter op geen enkele wijze invloed hebben op de behandeling van werkzoekenden en sollicitanten bij de VDAB.

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Het is toch al een grote vooruitgang dat er binnen de VDAB actie ondernomen wordt om dergelijke vragen in de toekomst te vermijden.

Ik ben het niet helemaal met u eens dat er geen link is. Als men die webpagina opent, is het eerste dat men bovenaan ziet de gebruikersnaam, en daaronder het paswoord. Pas daaronder krijgt men de mogelijkheid om ja of nee te antwoorden. Ik heb de proef op de som genomen. Uiteraard heb ik ja gestemd. Het werkt dus ook als er geen gebruikersnaam of paswoord werd ingegeven: dat geef ik grif toe.

De voorzitter: Anders zouden we moeten begrijpen dat u werkzoekend bent. *(Gelach)*

De heer Roland Van Goethem: Je weet maar nooit.

Mijnheer de minister, ik kan echter leven met de maatregelen die u aankondigt om dat in de toekomst te vermijden. Ik dank u voor uw antwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de lijst met knelpuntberoepen

Vraag om uitleg van de heer Koen Van den Heuvel tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de invulling van knelpuntberoepen door werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, in de VDAB-studie naar de knelpuntberoepen voor 2006 wordt uitvoerig beschreven hoe een knelpuntberoep wordt bepaald.

De selectie van deze beroepen door de VDAB gebeurt op basis van criteria als invullingstijd en vervullingspercentage en de ervaring van interne en externe experts. Op basis van bepaalde criteria werd een lijst van 188 beroepen opgesteld en vervolgens ter beoordeling voorgelegd aan een werkgroep van arbeidsspecialisten uit de vacaturebemiddeling van de VDAB. In overleg met diverse sectoren werden ten slotte een aantal beroepen geschrapt of toegevoegd. Dit resulteerde uiteindelijk in een lijst met 193 knelpuntberoepen.

Sinds mei 2006 geldt een versoepeling voor onderdanen van nieuwe EU-landen die in België een knelpuntberoep willen uitoefenen. Ze hebben daarvoor volgens mij nog steeds een arbeidskaart B nodig, maar die wordt toegekend zonder dat er een arbeidsmarktonderzoek zal worden uitgevoerd. Elk gewest heeft in dit kader een lijst met knelpuntberoepen opgesteld. Er blijkt echter dat de lijst met knelpuntberoepen die de VDAB hanteert, niet overeenstemt met de lijst van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Op die laatste lijst staan slechts 115 knelpuntberoepen.

Het hanteren van twee verschillende lijsten voor dezelfde problematiek lijkt me verwarrend en is op zijn minst vreemd te noemen. Mijnheer de minister, werd bij het opstellen van de lijst van het Vlaamse Gewest de bestaande VDAB-lijst en -expertise over het hoofd gezien of zijn er argumenten om twee verschillende lijsten

te hanteren? Zo ja, wat zijn die argumenten? Acht u het niet raadzaam om de beide lijsten op elkaar af te stemmen? Kiest u zelf voor een van beide lijsten of wordt er eventueel voor een tussenoplossing gekozen? Welke optie draagt uw voorkeur weg, en waarom?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, mijn vraag handelt over de versoepeling van het uitnodigen of ontvangen van buitenlandse werknemers. De heer De Craemer zei het al: vanaf 1 mei 2006 is een soepelere procedure voor het uitreiken van een arbeidskaart aan werknemers uit de nieuwe EU-lidstaten mogelijk, op basis van de knelpuntberoepenlijst van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie. Nu zijn we bijna anderhalf jaar later. Hoe zit het daarmee? Deze week hebben we op een website kunnen lezen dat in Nederland minister Donner schat dat het zou gaan over ongeveer 100.000 mensen uit Midden- en Oost-Europa. Ook belangrijk is dat er volgens minister Donner nauwelijks sprake zou zijn van een verdringing op de Nederlandse arbeidsmarkt.

Mijnheer de minister, hoe is de situatie ter zake in Vlaanderen? Hoeveel werknemers uit de nieuwe EU-landen zouden gebruik maken van deze soepelere procedure van de knelpuntberoepen? In welke sectoren zijn die mensen vooral actief? In Nederland zou het vooral gaan over Polen die er actief zijn. Ik denk dat dat in Vlaanderen net hetzelfde is. Kan er een verdeling per land worden gemaakt? Hoe evalueert men het effect hiervan? Is hier sprake van een zekere verdringing? Ik veronderstel dat die verdringing er nauwelijks is. Heeft men daar al onderzoek naar kunnen verrichten?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte leden, ik sluit me graag aan bij de vorige sprekers. Sinds 1 mei 2006 is er inderdaad een versoepeling geweest, maar er kan tevens worden gesteld dat op dat ogenblik de volledige openstelling van de arbeidsmarkt is uitgesteld.

Mijnheer de minister, u weet dat we altijd voorstanders zijn geweest van die volledige openstelling, maar ik geef u wel gelijk dat die uitzondering nodig was om alle voorwaarden te kunnen opstellen met betrekking tot registratie, controle, gelijke arbeidsvoorwaarden en dergelijke meer. Wij vinden het belangrijk dat dit niet volledig openstellen van de Europese arbeidsmarkt in de tijd beperkt blijft. Hebt u overlegd met uw federale collega om te weten of men nu op de arbeidsmarkt voldoet aan die voorwaarden van registratie, controle en dergelijke meer, zodat, als die termijn verstreken is, de arbeidsmarkt echt wordt opengesteld en er geen volgende uitzondering wordt gevraagd?

De voorzitter: De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw de voorzitter, ik wil even reageren op wat mevrouw De Ridder zegt. Er is een dikke 'maar' te plaatsen bij het openstellen van de grenzen. Enkele weken geleden heb ik een uitzending op de BBC gezien. Groot-Brittannië heeft zijn grenzen volledig opgesteld en uit een enquête van de BBC blijkt dat er een verdringing is van de Britse werknemer door inwijkelingen uit voornamelijk Polen. Ik kan uit hoofde van het bedrijfsleven nog begrijpen dat we onze grenzen eventueel openstellen voor de invulling van knelpuntberoepen. Ik blijf er toch voor pleiten om daar erg omzichtig mee om te springen. We moeten ervoor zorgen dat we in eerste instantie onze werkzoekenden aan een job helpen.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer Van Goethem, er zijn duizenden vacatures. De minister heeft goed werk gemaakt van de invulling door de VDAB en de activeeringspolitiek. U kunt moeilijk verklaren dat er met zoveel duizenden vacatures verdringing van de eigen werknemers zou optreden als we nieuwe Europese arbeidskrachten willen aantrekken.

U vergist zich dat we dat enkel voor de knelpuntberoepen moeten toelaten. Dat is gewoon niet tegen te houden. We zitten met een nieuwe Europese Unie en kunnen niet met twee snelheden werken. De enige reden waarom dat momenteel gebeurt, is ter bescherming van onze eigen werknemers op het vlak van de sociale zekerheid. Dezelfde voorwaarden moeten gelden en er moeten controlemogelijkheden zijn. In de toekomst, of u dit nu graag hoort of niet, zal de arbeidsmarkt volledig worden opengesteld voor alle EU-burgers, dus ook voor die van de nieuwe lidstaten.

De heer Roland Van Goethem: Graag hoor ik het niet. Er staan inderdaad een hoop vacatures open, maar het aantal werkzoekenden ligt nog altijd veel hoger dan het aantal vacatures.

De voorzitter: De heer Vrancken heeft het woord.

De heer John Vrancken: Er moet ook een opening gebeuren naar het Waalse Gewest. Ook daar is een overschot aan werkzoekenden. *(Opmerkingen van mevrouw Annick De Ridder)*

Inderdaad, maar we kunnen dat opentrekken naar heel Vlaanderen en niet alleen naar Kortrijk.

De heer Gino De Craemer: Ik heb tijdens een van de vorige commissievergaderingen een goede voorzet gegeven naar minister-president Demotte. Hij heeft het nu gesnapt, denk ik. Hij zal deze week ook nog wat show verkopen. Ik hoop dat er effectief worden gehandeld.

Wat betreft die 10.000 Waalse werknemers in Kortrijk, zou ik daar toch graag eens de cijfers over opvragen.

Ik zit op dezelfde golflengte als mevrouw De Ridder. De arbeidsmarkt zal sowieso worden opengesteld en er zijn voldoende vacatures. Ik ga ermee akkoord dat we inspanningen moeten leveren voor onze eigen werklozen. Minister Vandebroucke heeft al diverse zaken gelanceerd om de eigen werklozen te stimuleren om terug aan de slag te gaan. In de regio Zuid-West-Vlaanderen zijn er voldoende vacatures om Walen, Fransen en Polen aan de slag te helpen. Dat zal niet worden opgelost met de net geen 2 procent werklozen in die regio. Het kan niet anders dan dat de grenzen worden opengesteld. Dat is een economisch feit.

De voorzitter: Minister Vandebroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandebroucke: Mevrouw de voorzitter, ik ga eerst in op het probleem dat de heer De Craemer heeft gesteld. Daarna zal ik een nogal statistisch antwoord geven op de vragen van de heer Van den Heuvel. Ik zal mijn tekst ook overmaken zodat ik niet alle tabellen moet voorlezen.

Op 1 mei 2004 traden tien nieuwe landen toe tot de Europese Unie. In de toetredingsakten was in de mogelijkheid voorzien om in een overgangperiode de vrije toegang tot de eigen arbeidsmarkt te beperken. Ons land heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt en voorzag voor de onderdanen van Polen, Tsjechië, Hongarije, Slovenië, Slowakije, Estland, Letland en Litouwen in een overgangperiode van twee jaar, dus tot 1 mei 2006. De inwoners van deze landen die loonarbeid in België wilden verrichten, moesten voorafgaand over een arbeidskaart beschikken. Enkel voor de onderdanen van Cyprus en Malta gold van bij de toetreding het volledig vrije verkeer van werknemers.

Op 24 februari 2006 besliste de federale regering de bestaande overgangsmaatregel nog met een periode van drie jaar te verlengen. Omdat er evenwel werd vastgesteld dat er zich bepaalde spanningen voordeden op de Belgische arbeidsmarkt, besliste de regering om met ingang van 1 mei 2006 de toekenning van arbeidskaarten en vergunningen voor een aantal specifieke beroepen te versoepelen voor werknemers uit deze acht landen. Hiertoe werden de gewesten verzocht – gelet op hun bevoegdheid ter zake in toepassing van artikel 6, paragraaf 1, IX, ten derde van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen – een lijst op te stellen van de beroepen die ze momenteel als knelpunten ervaren op hun lokale arbeidsmarkten.

In het KB tot verlenging van de overgangsmaatregel dat op 21 april 2006 door de federale ministerraad werd goedgekeurd, wordt uitdrukkelijk verwezen naar

deze beroepen. Voor het opstellen van deze lijsten baseerde Vlaanderen zich op de resultaten van de knelpuntberoepenstudies van de VDAB voor de jaren 2002, 2003 en 2004. Eigen aan de jaarlijkse lijsten is dat een knelpuntberoep eenmalig kan opduiken. Om die toevaligheden te elimineren, werden de knelpuntberoepen met een permanent karakter verzameld op de lijst van hardnekkige knelpuntberoepen.

Vervolgens heeft de Vlaamse Regering met de Vlaamse sociale partners overleg gepleegd over de lijst. Tijdens dit overleg is de lijst met hardnekkige knelpuntberoepen aan de kenmerken van de Vlaamse arbeidsreserve getoetst. Deze werkwijze heeft uiteindelijk geresulteerd in een lijst van 113 Vlaamse knelpuntberoepen waarvoor de gangbare procedure voor het verkrijgen van een arbeidskaart kan worden versoepeld.

Ik wil een duidelijk onderscheid maken tussen de jaarlijkse lijst van Vlaamse knelpuntberoepen en deze lijst. Ik begrijp dat hieromtrent verwarring kan ontstaan. Mevrouw De Ridder heeft me overigens in het verleden al een vraag om uitleg over dit onderwerp gesteld.

Bij het omzetten van de federale regelgeving in een Vlaamse praktijk hebben we ons op de knelpuntberoepen georiënteerd. Dit betekent echter niet dat we de bestaande lijst met knelpuntberoepen gewoon hebben overgenomen. De lijst met knelpuntberoepen die de VDAB jaarlijks opstelt, weerspiegelt de toestand op de Vlaamse arbeidsmarkt in een bepaald jaar. De lijst die we met betrekking tot de toekenning van arbeidskaarten en -vergunningen hebben opgesteld, bevat enkel hardnekkige knelpuntberoepen. Gezien de gevoelige en controversiële aard van de beslissing heb ik bovendien een sociaal akkoord gezocht. Hierdoor hebben beide lijsten een verschillende omvang. Ik vond het belangrijk een sociaal akkoord te zoeken. Naast het politiek debat bestaat immers het sociaal debat. Dergelijke overgangsbepalingen kunnen best in consensus worden ingevoerd.

Mijn antwoord op de volgende vragen van de vraagstellers zullen meteen illustreren dat er met betrekking tot deze zaak voldoende ruimte voor nuances en relativering moet zijn. De heer Van Den Heuvel heeft me gevraagd hoeveel werknemers uit de nieuwe Europese lidstaten van de soepelere regeling voor beroepen op de lijst met hardnekkige knelpuntberoepen gebruik hebben gemaakt. Hij wil tevens een vergelijking met het verleden maken.

Vooraleer deze vragen met behulp van cijfergegevens te beantwoorden, wil ik nog melden dat het aantal arbeidsvergunningen en -kaarten niet gelijk is aan het aantal betrokken werknemers. Een werknemers kan in de loop van eenzelfde jaar meerdere arbeidskaarten bekomen. Voor het seizoens- en gelegenhedswerk in de tuinbouw is dit zelfs gebruikelijk. Werknemers bekomen regelmatig voor arbeid voor eenzelfde werkgever een eerste

arbeidskaart voor het plukken van zacht fruit, zoals aardbeien, in het voorjaar, en een tweede arbeidskaart voor het plukken van hard fruit, zoals appels en peren, in het najaar. Binnen de uitzendsector worden meerdere arbeidskaarten toegekend voor tewerkstellingen die telkens een maand duren. Die kaarten kunnen maandelijks worden vernieuwd.

Sinds 1 mei 2006 is een overgangsregeling van kracht. Sinds 1 januari 2007 is die overgangsregeling ook van kracht voor de nieuwe Europese lidstaten Roemenië en Bulgarije. We beschikken over een lijst met 113 beroepen waarvoor de versoepelde procedure wordt toegepast.

Tussen 1 mei 2006 en 31 december 2006 zijn 8742 arbeidsvergunningen en -kaarten op basis van de regeling voor knelpuntberoepen toegekend. Het gaat hier om 7510 werknemers uit de acht nieuwe Europese lidstaten en om 1379 werkgevers. Ik som nog even de betrokken lidstaten op. Het gaat om werknemers uit Polen, Tsjechië, Slovaakse, Slovenië, Hongarije, Estland, Letland en Litouwen. Tussen 1 januari 2007 en 30 november 2007 zijn binnen dezelfde context 24.052 arbeidsvergunningen en -kaarten toegekend. Het gaat hier om 19.351 werknemers uit de tien nieuwe Europese lidstaten.

Aangezien de overgangsregeling voor knelpuntberoepen pas op 1 mei 2006 in werking is getreden, kan ik geen vergelijking van de voorbije jaren maken. Sinds 1 mei 2004 zijn op basis van de in de toetredingsakte opgenomen voorrangsbepaling al arbeidsvergunningen en -kaarten aan personen uit nieuwe Europese lidstaten toegekend. Roemenië en Bulgarije waren toen nog geen lid van de Europese Unie. Voor de toekenning van die arbeidsvergunningen en -kaarten was geen voorafgaande arbeidsmarktanalyse vereist. Voor de gewone arbeidsvergunningen is dit steeds een verplichting. Het gaat hier specifiek om categorieën als hooggeschoolden, leidinggevenden en beroepssportbeoefenaars. De regeling die op de bepalingen in de toetredingsaktes is gebaseerd, geldt nog steeds voor de beroepen die niet op de lijst van hardnekkige knelpuntberoepen staan.

Sinds 1 mei 2004 zijn op die basis 1013 arbeidsvergunningen en -kaarten uitgereikt. Hiervan waren 930 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenhedswerk bestemd. In 2005 zijn op die basis 2816 arbeidsvergunningen en -kaarten uitgereikt. Hiervan waren 2639 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenhedswerk bestemd. Tussen 1 januari 2006 en 31 april 2006 zijn op die basis 1329 arbeidsvergunningen en -kaarten toegekend. Hiervan waren 1108 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenhedswerk bestemd.

Op 1 mei 2006 is de overgangsbepaling van kracht geworden. Sinds 1 mei 2004 zijn op die basis 1013

arbeidsvergunningen en -kaarten uitgereikt. Hiervan waren 930 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenheidswerk bestemd. In 2005 zijn op die basis 2816 arbeidsvergunningen en -kaarten uitgereikt. Hiervan waren 2639 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenheidswerk bestemd. Tussen 1 januari 2006 en 31 april 2006 zijn op die basis 1329 arbeidsvergunningen en -kaarten toegekend. Hiervan waren 1108 arbeidsvergunningen en -kaarten voor seizoens- en gelegenheidswerk bestemd. Op 1 mei 2006 is de overgangsbepaling van kracht geworden.

Dat is de ingangsdatum van de knelpuntenregeling. Er zijn 221 toelatingen verstrekt voor beroepen die niet behoren tot de lijst. In 2007 werden bovenop de toekenning voor knelpuntberoepen nog 317 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten uitgereikt voor beroepen die niet voorkomen op de lijst. Deze cijfers komen dus voorafgaand aan of bovenop de nieuwe regeling.

In welke sectoren zitten deze mensen? Ik geef eerst cijfers voor de periode van 1 mei 2006 tot en met 31 december 2006. Van de 8.742 toelatingen werden er 6.957 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 6.831 bestemd zijn voor seizoens- en gelegenheidswerk in de tuinbouwsector – dat laatste past in de context van de 65-dagenregeling – en 126 voor andere tewerkstelling in de tuinbouwsector. De 1.785 toelatingen buiten de tuinbouw hebben betrekking op andere sectoren. Ik bezorg het commissiesecretariaat de tabel.

Voor de periode van 1 januari 2007 tot en met 30 november 2007 kan ik het volgende overzicht geven. Van de 24.052 toelatingen werden er 16.851 verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 15.949 voor seizoens- en gelegenheidswerk in de tuinbouwsector – in de context van de 65-dagenregeling – en 902 voor andere tewerkstelling in de tuinbouwsector. De 7.201 toelatingen buiten de tuinbouw hebben betrekking op alle andere sectoren. Ik bezorg het commissiesecretariaat de lijst.

Voor de periode van 1 mei 2006 tot 30 november 2007 werden in totaal 32.794 arbeidsvergunningen en arbeidskaarten B afgeleverd aan arbeidskrachten uit de acht nieuwe lidstaten maar ook uit de twee nieuwe lidstaten die op 1 januari 2007 toetraden. Van de 32.794 toelatingen werden er 23.808 toelatingen verstrekt voor de tuinbouwsector, waarvan 22.780 voor seizoen- en gelegenheidswerk in de tuinbouwsector – in het kader van de 65-dagenregeling – en 1.028 andere tewerkstellingen in de tuinbouwsector. De 8.986 toelatingen buiten de tuinbouw hadden betrekking op alle andere sectoren. Uit de tabel die ik u bezorg, blijkt dat de toelatingen werden voornamelijk verstrekt voor de sector bouw, aan transporteurs (vrachtwagenchauffeurs en matrozen) en aan de voedingssector.

Uit welke EU-landen komen die werknemers? In de periode van 1 mei 2006 tot en met 31 december 2006

kwam de overgrote meerderheid uit Polen (8.280 arbeidskaarten), gevolgd door Slowakije (268 arbeidskaarten), Tsjechië (84), Hongarije (57), Litouwen (43), Estland (5) en Letland (5). In de periode van 1 januari 2007 tot en met 30 november 2007 kwam de overgrote meerderheid uit Polen (19.158 arbeidskaarten), gevolgd door de laatste toetreders Roemenië (2.370), Bulgarije (1.580), Slowakije (417), Tsjechië (308), Hongarije (122), Litouwen (68) Letland (15) Slovenië (7) en Estland (7). In de periode van 1 mei 2006 tot en met 30 november 2007 werden dus vooral aan onderdanen van Polen, Roemenië, Bulgarije en Slowakije arbeidskaarten toegekend.

Wat is in mijn ogen het globale effect van de openstelling van de Vlaamse arbeidsmarkt? Hoe evalueert ik de gevolgen? Sinds de invoering van de overgangsmaatregel gebaseerd op de 'knelpuntberoepenregeling' wordt aan de werkgever een snel en efficiënt alternatief aangeboden voor arbeidsmarkttekorten. Waar vroeger werd gesteld dat men zich noodgedwongen moest behelpen met het statuut van een zelfstandige, een schijnzelfstandige, een gedetacheerde werknemer of een schijnbaar gedetacheerde werknemer, krijgt men nu de kans om op basis van een eenvoudige procedure en op een voor de overheid controleerbare manier mensen uit de nieuwe lidstaten in dienst te nemen.

De arbeidsvergunningen en arbeidskaarten worden door mijn diensten binnen de vijf werkdagen afgeleverd, ook in de enorme piekperiode van de zomermaanden. Er kan derhalve door de werkgevers direct worden ingespeeld op gewijzigde of wijzigende personeelsnoden. Wat betreft de impact is er wel een significante stijging van de tewerkstelling van seizoens- en gelegenheidswerkers in de tuinbouwsector. Sinds 1 mei 2006 behoren alle beroepen in de tuinbouwsector tot de beroepen die in aanmerking komen voor de vereenvoudigde procedure. Dit hoge aantal uitgereikte arbeidskaarten in de tuinbouwsector is niet verwonderlijk. De eerste reden heeft te maken met de traditie. De sector heeft een traditie in het aanwerven van buitenlandse arbeidskrachten. In 2003 is met de sector een akkoord gesloten waarin afspraken worden gemaakt voor een vlottere behandeling van de aanvragen als de werkgevers aantonen bereid te zijn actief mee te werken aan de plaatsing van de in Vlaanderen aanwezige arbeidsreserve.

De tweede reden voor het 'succes' van de overgangsregeling in deze sector is de voordelige RSZ-regeling voor seizoensarbeid. Als men met de arbeidskaart werkt, komt dat voordeliger uit dan met alternatieve systemen zoals een beroep te doen op gedetacheerden in het kader van een dienstverleningsovereenkomst. Dat is een belangrijk micro-economisch aspect van de problematiek.

Dus dat verklaart waarom men hier via de arbeidskaarten werkt. Daar moet ik dan meteen een belangrijke

kanttekening bij maken: de meeste arbeidskaarten van de tuinbouwsector worden toegekend in het kader van seizoens- en gelegenhedswerk – dat is eigen aan de 65-dagenregeling, want daarmee blijf je binnen die 65 dagen. Het grootste gedeelte van die migratie is dan ook een zeer tijdelijke migratie.

De stijging is ook zichtbaar in andere sectoren, maar minder aanzienlijk. En dus blijft de vraag of werkgevers kiezen voor alternatieve wegen, zoals het gebruik van zelfstandigen of schijnzelfstandigen, detacheringen of schijndetacheringen uit de voormalige Oostbloklanden, los van het feit dat we deze piste geopend hebben.

Het is mijns inziens vandaag nog niet mogelijk om al een globale impactanalyse van de openstelling van de Vlaamse arbeidsmarkt voor te leggen. Via het Limosa-registratiesysteem – het Landoverschrijdende Informatiesysteem ten behoeve van Migratieonderzoek bij de Sociale Administratie – werd sinds 1 april 2007 de meldingsplicht ingevoerd voor alle grensoverschrijdende tewerkstelling. De tweede fase van Limosa, namelijk het kadaaster met gegevens van alle actoren op het terrein van grensoverschrijdende tewerkstelling – verblijf, arbeidskaarten, beroepskaarten, RSZ-gegevens –, is echter nog niet operationeel, en dat is wel nodig voor een totaalbeeld van alle grensoverschrijdende tewerkstelling. Daarom wensen we het ook.

Hoewel we nu een snelle en efficiënte regeling uitgewerkt hebben in het kader van arbeidskaarten voor nieuwe EU-onderdanen voor tewerkstelling in hardnekkige knelpuntberoepen, wijst onderzoek uit dat werkgevers nog alternatieve mechanismen aanwenden voor de tewerkstelling van buitenlanders. Ik verwijst daarbij naar twee onderzoeken, één door het Hoger Instituut van de Arbeid (HIVA) en één door de Universiteit Antwerpen, in opdracht van de sociale partners van de bouw. Die alternatieven kunnen legaal zijn, zoals detachering, maar ook niet-legaal, zoals schijnzelfstandigheid en zwartwerk.

Dat benadrukt sterk het belang van goede registratie van alle grensoverschrijdende tewerkstelling, wat ook het type van contract of sociaalrechtelijk statuut is. Pas als je dat hebt, kun je gericht controles doen en optreden.

Responsabilisering van de werkgever is bijzonder belangrijk. De federale regering heeft in mei 2006 beslist om de overgangsregeling gepaard te laten gaan met een aantal bijkomende begeleidende maatregelen. Een van die vier maatregelen was het invoeren van de hoofdelijke aansprakelijkheid van de opdrachtgevers. Drie andere zijn uitgevoerd: de registratie, de versterking van de inspectie en het vorderingsrecht voor de vakbonden ter bescherming van de buitenlandse werknemers. De maatregel van de hoofdelijke aansprakelijkheid is, hoewel afgesproken door de federale regering, nog niet in uitvoering. Ik vind nochtans dat dit absoluut moet gebeu-

ren, ook al weet ik dat dat aanleiding geeft tot veel discussie. Als je eerlijke concurrentie wil onder werkgevers, moet je mijns inziens ook streng optreden tegen diegenen die het spel oneerlijk spelen.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik kan alleen nog vragen om die twee lijsten in de toekomst naar elkaar toe te laten groeien, om die verwarring te vermijden.

En wat bedoelt u precies met schijndetacheringen? Ik zit in de wereld van de detacheringen. Ik weet wat schijnzelfstandigen zijn, maar van een schijndetachering heb ik nog nooit gehoord.

Minister Frank Vandenbroucke: Bij detacheringen zijn er bepaalde voorwaarden, bijvoorbeeld met betrekking tot gezag en toezicht. Als je die voorwaarden niet vervult, heb je een schijndetachering. Dat is gewoon illegaal.

De heer Gino De Craemer: Dat kun je toch allemaal contractueel vastleggen?

Minister Frank Vandenbroucke: Daar ben ik het mee eens. Ik heb geen probleem met een arbeidsmarkt waarin je detachering hebt en andere vormen van specifieke invulling van specifieke behoeften. Ik denk alleen dat we, zeker met betrekking tot zelfstandig werk, toch wel een probleem hebben. Dat is niet echt goed geregeld. Maar ik heb inderdaad ook mijn twijfels bij de legaliteit van alles wat men detachering noemt.

De heer Gino De Craemer: Op dit moment is men er dan toch mee bezig om dat allemaal te legaliseren en de detachering meer te integreren in interimwerk? Die geruchten doen in elk geval de ronde. U bent wellicht betrokken bij de onderhandelingen.

Minister Frank Vandenbroucke: Ik ben daar niet bij betrokken, omdat dat niet onder mijn bevoegdheidsniveau valt. Ik vind in elk geval het verhaal van de registratie belangrijk. Eigenlijk ben je pas in staat om op te treden waar een scheve schaats wordt gereden, maar ook om een beleid te maken, als je alles registreert. Dat was een belangrijke beslissing. Pas als we dat rond hebben, kunnen we dergelijke debatten met wat meer bewijsmateriaal voeren.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreide antwoord. We hebben een mooie statistische ophijsting gekregen, met een aantal bedenkingen.

Vooraf werd de vraag gesteld in welke mate de nieuwe werknemers uit de nieuwe lidstaten Vlamingen zouden verdringen op de arbeidsmarkt. Als je deze cijfers ziet, mag je stellen dat dat probleem heel klein is. Ook in Nederland heeft men dat overigens vastgesteld. De macro-economische cijfers van de nog steeds openstaande vacatures en de dalende werkloosheidsgraad bevestigen bovendien die stelling.

In 2007 zijn er ongeveer 24.000 kaarten aan minder dan 20.000 werknemers geleverd. Twee derde daarvan is in de tuinbouwsector tewerkgesteld en dus ongeveer 7000 in de andere sectoren. Dit cijfer is niet zo hoog. Ik vrees dat er nog heel wat mensen in de andere en de alternatieve circuits werken. Het is een opdracht om daaraan te werken en om daar een goed beeld van te krijgen. U hebt zelf gezegd dat er legale alternatieve circuits zijn, maar spijtig genoeg ook illegale. Ik denk dat we nog wat werk te doen hebben om dit geheel meer sluitend te maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Gino De Craemer tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de evaluatie van de thuisbezoeken van de VDAB bij allochtone werkløzen

Vraag om uitleg van mevrouw Annick De Ridder tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over huisbezoeken van de VDAB om werkzoekenden te bereiken

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de VDAB heeft de afgelopen weken zo'n 5000 allochtone werklozen thuis bezocht en hen uitgenodigd voor een speciale jobbeurs die eind november plaatsvond in Borgerhout. Er daagden zo'n 150 bezoekers op. De VDAB verklaarde niet verbaasd te zijn over het lage cijfer en stelde: "Voor de grote massa hebben we onze grote jobbeurzen waar altijd een gigantische reclamecampagne aan vasthangt. Een project als dit is eerder bedoeld om specifieke doelgroepen, zoals allochtonen, te bereiken."

In een antwoord op een vroegere vraag naar de huisbezoeken benadrukte de minister dat het project in Antwerpen een experiment betrof en dat dit experiment grondig geëvalueerd zou worden, zowel naar resultaat als naar de kostprijs, vooraleer dit project uit te breiden naar andere steden. In het artikel 'Geen stormloop op

jobbeurs VDAB' van 26 november 2007 bevestigde de VDAB dat het project eind diezelfde week geëvalueerd zou worden maar ook dat de huisbezoeken in elk geval verdergezet worden in Antwerpen en dat daarna wellicht Gent aan de beurt komt. De projectverantwoordelijke voegde er nog aan toe dat als alles meevalt, de VDAB zich begin 2008 ook tot een aantal nieuwe doelgroepen zal richten.

Intussen is er heel wat kritiek gekomen op deze manier van werken. Uw Franstalige socialistische PS-collega Moureaux gaat zelfs niet met u akkoord. Hij spreekt over "une chasse Flamande aux chômeurs d'origine étrangère." Ook Kif Kif en het Minderhedenforum hebben heel wat kritiek omdat men zo de allochtone werklozen zou stigmatiseren en zelfs discrimineren.

De minister stelde dat het experiment naar resultaat en kostprijs geëvalueerd zou worden. Hoe evalueert u het project? Wat is de uiteindelijke kostprijs van deze actie? De evaluatie van het project heeft nog niet plaatsgevonden maar toch worden de bezoeken verder gezet en blijken er zelfs plannen te bestaan voor een gelijkaardige actie in Gent. Klopt dat? Hoe is dat te interpreteren? De minister verklaarde dat deze actie niet specifiek gericht was op allochtonen maar op iedereen die in Antwerpse wijken woont. Uit het interview in De Standaard met de betrokkenen van de VDAB blijkt dat ze dit toch anders zien. Er is zelfs sprake van specifieke doelgroepen, meer bepaald van allochtonen. Is er een wijziging in de aanpak? Wat gebeurt met de werklozen die, ondanks dit persoonlijke huisbezoek, toch niet zijn ingegaan op het activeringsbezoek?

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik ga de feiten niet herhalen. De VDAB deed 5.000 huisbezoeken. Op de jobbeurs zijn maar 150 allochtone werklozen komen opdagen. Wat mij vooral trof, waren de uitspraken van de VDAB. Wij juichen de doelstelling toe om alle werkzoekenden aan het werk te helpen en maatregelen te treffen om dat te realiseren. Ik ben het dan ook niet eens met de uitspraken van de heer Moureaux en Kif Kif die zeggen dat er een 'chasse de chômeurs' georganiseerd wordt. Ik vind het net goed dat de extra kwetsbare groepen extra kansen krijgen. De VDAB zei dat de opkomst zwak was en dat dit verwacht was. Ik citeer: "Maar los van de evaluatie die nog volgt, kunnen we nu al wel bevestigen dat we na Antwerpen ook in Gent proefprojecten zullen opstarten en dat, als alles meezit, ook in 2008 nieuwe doelgroepen aan bod kunnen komen zoals oudere allochtonen, kansarme werklozen enzovoort."

Heeft deze evaluatie plaatsgevonden? Wat is het resultaat van deze oefening? Hoeveel van de 3 procent aan-

wezigen op de jobbeurs hebben zich ingeschreven voor een opleiding of hebben intussen een job? Staan de uitgaven voor het experiment in verhouding tot het resultaat? Dat valt nogal mager uit, ondanks de goede bedoelingen. De VDAB focuste met het experiment expliciet op allochtone werklozen. Wat als er autochtone werklozen werden aangetroffen? Waren autochtone werklozen niet welkom op de jobbeurs? Welke nieuwe huisbezoeken staan er gepland? Welke lessen werden uit het project in Antwerpen getrokken?

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, we hebben hier drie weken geleden al eens een discussie over gehad. De commissie toonde toen een positieve appreciatie. Ik wil dat nog eens onderstrepen. Dit is een terecht initiatief van de VDAB om de werkzoekenden, maar ook de inactieven te contacteren. Inactieven zijn mensen die zelfs niet meer werkzoekend zijn, niet meer uitkeringsgerechtigd of ingeschreven bij de VDAB. Ze hebben totaal afgehaakt. Laat ons hopen dat ze via dit contact en de jobbeurs terug op de arbeidsmarkt treden. In de toekomst zullen we nog meer initiatieven moeten nemen. Vlaanderen haalt de werkgelegenheidsgraad van 70 percent niet. Ook de inactieven moeten worden ingezet.

Ik sluit me aan bij de heer De Craemer. De VDAB spreekt veeleer over allochtonen, terwijl u het heel wat breder zag. Terecht vind ik. Voor u ging het om de kansengroepen en niet om het artificiële onderscheid tussen autochtonen en allochtonen. Wat is daar het punt? Als de VDAB toch vastzit in die 'allochtonenredenering', dan moeten we een oproep doen om dat wat breder te zien. Ik denk niet dat er bij allochtonen een ster aan de deur hangt.

De voorzitter: Gelukkig maar.

De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, de behaalde resultaten zijn contradictorisch. We horen de VDAB verklaren dat de hoge allochtone werkloosheid te wijten is aan discriminatie. Dan wordt dit project georganiseerd. U had het trouwens over een breder doelpubliek dan de VDAB.

Ik zag de reportage van Terzake daarover. De mensen die ondervraagd werden door de tv-ploeg, dat waren toch weer allochtonen. Tot daaraan toe. Wat ik contradictorisch vind, is dat we hun werkloosheidsprobleem enerzijds wijten aan discriminatie en dat ze anderzijds niet reageren op een uniek aanbod. Er gaat iemand aan de deur bellen met een aanbieding op een zilveren schaalje en dat levert een respons op van 3 percent. Dat

wil zeggen dat 97 percent eenvoudigweg thuisgebleven is. Dat is niet echt schitterend, alhoewel de VDAB dat geslaagd vindt.

Wat mij interesseert, is het waarom. Als de VDAB dit verder opvolgt, zou hij aan die 97 percent toch moeten vragen waarom ze niet gekomen zijn. Dat is toch de clou van de zaak? Waarom was er zo weinig respons? Als de VDAB nog zulke projecten wil voeren, dan moet hij dat eerst weten. Dat kan hij enkel te weten komen door de gegadigden te ondervragen.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Aangezien de actie nog maar recent plaatsvond, is een definitieve evaluatie nog niet aan de orde. Als alle gegevens terdege verwerkt zijn, zal er gerapporteerd worden aan de raad van bestuur van de VDAB. De uiteindelijke beslissing over het al dan niet uitbreiden van de actie, bijvoorbeeld naar Gent, zal pas daarna genomen worden.

Ik wil benadrukken dat ik hier eigenlijk wat indrukken geef die voornamelijk door de VDAB aan mij zijn overgemaakt, maar een definitieve evaluatie is er nog niet. Ik denk dat ik die eind januari zal hebben. Dan zal ik mijn oordeel vellen over de vraag of dit zinvol is.

Op basis van wat me tot op heden is meegedeeld, kan ik de volgende elementen geven. Deze actie, die de VDAB omschrijft als een 'samplingactie' had in eerste instantie als doel in wijken met een hoge concentratie aan werkzoekenden uit kansengroepen de dienstverlening van de VDAB beter bekend te maken, en die vanuit het concept 'werk zoekt mensen' positief te belichten. Men zoekt de werkzoekende dus zelf op. Het experiment past in het kader van de ontwikkeling van innovatieve strategieën om de verborgen arbeidsreserve te ontsluiten. In het eerdere debat heb ik gezegd dat, als de VDAB met een dergelijk initiatief op de proppen komt, en dat is een uiting van een innovatiegerichte mentaliteit in die organisatie, ik dat niet a priori wil afremmen.

De huis-aan-huisbezoeken steunen op een methodiek, namelijk het vindplaatsgericht werken. Die methodiek werd voorgesteld op een Work-Upstudiedag van 10 juni 2004 en droeg de goedkeuring weg van alle daar aanwezige partners, zoals de VDAB zelf, maar ook mensen van de FOREM (de Waalse dienst voor arbeidsbemiddeling), toeleidingsorganisaties en etnisch-culturele minderheden. Die methodiek is niet uit de lucht komen vallen. Ze vloeit voort uit een EQUAL-dossier en werd wetenschappelijk ondersteund door de Katholieke Universiteit Leuven.

Naar aanleiding van de uitgebreide pers aandacht is inderdaad de indruk ontstaan dat de samplingactie zich uitsluitend richtte op werkzoekende allochtonen. Die indruk is volkomen onjuist. Ik kan dat niet genoeg

herhalen. Ik heb daar in de plenaire vergadering mijn eigen interpretatie van gegeven en wil daar ook echt wel bij blijven, omdat ik denk dat elke andere benadering fout is. De actie was opgezet om alle bewoners te bereiken in die wijken met een grote werkloosheid. Die wijken werden in overleg met de stad Antwerpen gekozen op basis van de sociale kaart. Aangezien het aandeel allochtonen in de werkzoekendengroep in Antwerpen 31 procent bedraagt, terwijl dat in Vlaanderen maar 17 procent is, zijn er in die bezochte wijken vanzelfsprekend relatief veel allochtonen woonachtig. Dat neemt echter niet weg dat ook autochtonen even welkom waren op de jobbeurs en net zo goed een persoonlijke dienstverlening genoten.

Op basis van de eerste bevindingen ervaart de VDAB de volgende pluspunten. Met deze samplingactie zijn alternatieve methodes geïntroduceerd om een laagdrempelig overheidsaanbod te organiseren en de toeleiding naar vraaggerichte evenementen te versterken. Dit was volgens de VDAB ook een leermoment voor de betrokken consulenten. Daarnaast zou de actie, die uitgevoerd werd in een samenwerkingsverband met een brede waaier aan lokale partners – de sociale partners, de allochtonen- en armoedeverenigingen, de intermediairen, de stadsdiensten – de onderlinge samenwerking in de stad ongetwijfeld ten goede komen. Ten slotte drukten volgens de VDAB ook wijkbewoners hun waardering uit voor de individuele en persoonlijke benadering.

Wat het cijfermateriaal betreft: ik heb andere cijfers gekregen. Alles bij elkaar bezochten ongeveer 230 werkzoekenden de beide jobbeurzen. Deze opkomst moet als matig worden beoordeeld. Ook de VDAB beoordeelt dit als matig. Nu bestond die actie wel uit twee delen, namelijk enerzijds de deur-aan-deuractie en anderzijds de jobbeurs. Volgens de VDAB geeft het vergelijken van de opkomst voor de wijkgerichte jobbeurzen met de deur-aan-deuractie op donderdag geen correct beeld. Die actie van donderdag was immers bedoeld als een brede communicatiecampagne naar alle bewoners uit de betrokken buurt, waarbij er natuurlijk ook mensen zijn die helemaal niet meer als werkzoekend te beschouwen vallen, zoals gepensioneerden of mensen die aan het werk zijn. De zaterdagactiviteiten waren echter uitgewerkt als een meer doelgericht dienstverleningsaanbod, nauw aansluitend bij de corebusiness van de VDAB.

Mocht de samplingactie worden voortgezet – en deze beslissing houd ik dus in beraad –, moet er zeker naar alternatieven worden gezocht om op de eigenlijke jobbeurs een hogere respons te kunnen bewerkstelligen. Dat is essentieel voor mij: uiteindelijk is de VDAB immers een dienst die zorgt voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding.

Hoewel het nog te vroeg is om al een volledige kostenbatenanalyse te maken, staat wel vast dat het experiment geen meerkost qua personeelskosten met zich heeft

meegebracht. Zo werden er geen overuren voor uitbetaald en vond de huis-aan-huisactie plaats tijdens de normale sluitingsuren van de betrokken werkwinkels. De bestaande personeelskosten werden gekanaliseerd naar de acties in kwestie, waarbij zeker ook de kwalitatieve 'return on investment' voor het eigen personeel in rekening moet worden gebracht. Dan denk ik aan het vormingsaspect en het voort ontwikkelen van samenwerking met andere organisaties. De VDAB gaat er dus van uit dat er geen meerkost is in de vorm van minder dienstverlening in de werkwinkels.

Ik wil duidelijk zijn wat de vraag naar de rechten en plichten betreft: het contact dat de VDAB aan elke voordeur of met iedereen op straat opneemt, heeft niet het karakter van een verplichte uitnodiging. Maar naast dit soort samplingacties blijft uiteraard de sluitende aanpak, met de daaraan gekoppelde verplichtingen, ook voor de betrokkenen, gewoon verder lopen.

Tot zover mijn zeer voorlopige antwoord, op basis van de indrukken van de VDAB.

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het positief dat u nogmaals benadrukt dat u zich tot alle werklozen in die wijken richt. Het is dus niet zo dat u zich alleen tot de allochtonen zou richten en dat autochtonen zouden worden geweerd van de jobbeurs. Dat stelt me gerust. Ik denk dat de VDAB daar wat verkeerd over heeft gecommuniceerd.

U hebt niet geantwoord op mijn tweede vraag. Misschien is het te voorbarig om daarop te antwoorden.

Minister Frank Vandenbroucke: Dat weet ik nog niet. Ik heb dat gevraagd aan de VDAB, maar die mensen hebben het nog niet gedaan.

Mevrouw Annick De Ridder: Als dat bekend is, kan dat dan worden meegedeeld, samen met de volledige evaluatie?

Minister Frank Vandenbroucke: In uw vraag komt nog iets anders naar boven, namelijk dat we het gegeven van de jobbeurs zelf moeten evalueren. Werkt het fysiek samenbrengen van mensen al dan niet? Dat moeten we grondig bekijken. Er zou een vergelijking moeten worden gemaakt met andere jobbeurzen. Ik zal niet overhaast cijfers geven voor ik een meer omstandige vergelijking kan maken.

Mevrouw Annick De Ridder: Hoe en wanneer kunnen we dat bespreken?

Minister Frank Vandenbroucke: Ik heb er geen probleem mee om dat begin februari in de commissie aanbod te laten komen.

De voorzitter: De secretaris heeft het genoteerd.

De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik vind het positief dat u bij uw standpunt blijft dat het over alle bewoners gaat. Misschien moet dit opnieuw aan de VDAB worden gecommuniceerd zodat ze op dezelfde golflengte zitten.

U sprak over 230 aanwezigen. Hoe staat dat tot het aantal werklozen in die wijk? Dat is een meer relevant cijfer.

Minister Frank Vandenbroucke: U hebt gelijk. Mijn antwoord wordt voorbereid, ik improviseer dat niet allemaal. Toen ik het las, dacht ik ook dat de relevante statistiek is om te weten hoeveel werkzoekenden er aan die deuren waren. Ik kan u dat niet zeggen. Ik zal dit meedelen bij de bespreking van het definitieve rapport.

De heer Gino De Craemer: Ik heb wat problemen met de timing. Eind januari lijkt me heel lang om een evaluatie te maken. De jobbeurzen moeten misschien opnieuw worden bekeken. Een voorstel kan zijn om daar tijdens de huis-aan-huisbezoeken wat meer tijd aan te besteden en meer concrete informatie over vacatures te geven. Dat kan een alternatief zijn voor een jobbeurs.

Misschien kunt u uw socialistische partijgenoot Moureaux zeggen dat wat de VDAB doet wel een goed voorbeeld is en dat men dit beter zou volgen in Wallonië en Brussel.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Benoeming van een nieuwe voorzitter

De voorzitter: Mijnheer de minister, ik wil u bedanken voor de prettige samenwerking. We hebben in deze commissie altijd een beroep op u kunnen doen. Er is dikwijls een heel boeiend debat ontstaan. U hebt ons telkenmale gestoffeerd met cijfers en opinies. Daardoor was er toch debat, wat de bedoeling van een commissie is. Enkel zo kunnen we vooruitgaan en kunnen punten uit het regeerakkoord worden gerealiseerd.

Met al een groot stuk van deze legislatuur achter ons laat ik deze commissie over aan een collega. Het moet nog worden geformaliseerd, maar sinds gisteren is de heer Van Rompuy opnieuw lid van deze commissie. Hij zal vanaf deze namiddag de werkzaamheden leiden vanop deze stoel als de commissie daarmee akkoord gaat. Ik ben er zeker van dat ik in mijn nieuwe job van heel nabij heel wat zaken uit dit parlement onder ogen zal krijgen. Als gewezen parlementslid kan ik daar met het hoofd

omhoog naartoe gaan. Ik moet niet ontkennen dat ik parlementslid ben geweest. Ik ga er een vrouwelijke inbreng doen, wat misschien nodig is, maar ook een Vlaamse inbreng. Er wordt beraadslaagd met twaalf rechters. Ik zal de vaardigheid die ik heb opgedaan als commissievoorzitter daar gebruiken. Ik dank iedereen in deze commissie dat ik deze kans heb gekregen.

Minister Frank Vandenbroucke: Mevrouw de voorzitter, ik wil in naam van de regering en de commissie zeggen dat we hebben ervaren dat u dit zeer zorgvuldig hebt gedaan. U moet mij niet bedanken, wij moeten u bedanken voor het voorzitterschap. We begrijpen heel goed dat u andere bestemmingen opzoekt. Ik vind het persoonlijk goed dat er mobiliteit is, ook voor politici. Ik sta daar positief tegenover. Het was goed werken met iemand die haar taak ter harte nam. Ik wil u daarvoor danken in naam van iedereen.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de voorzitter, in naam van onze fractie wil ik u bedanken voor de inzet van de voorbije 22 jaar. We hebben u allemaal gekend als een gedreven voorzitter. Ook tijdens onze studiereis naar Canada hebben we u aan de slag gezien in het Frans of het Engels, het deed er niet toe. De betogen waren wat ze waren. *(Gelach)*

Ik ben ervan overtuigd dat u in het Grondwettelijk Hof niet alleen een vrouwelijke maar ook een Vlaamse inbreng zult doen. Ik ben ervan overtuigd, u kennende, dat u als kuitenbijter ook in het Grondwettelijk Hof zult worden geapprecieerd. Trees, het ga u goed!

Ik wil tot slot de heer Van Rompuy voordragen als nieuwe voorzitter van deze commissie.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, ik weet niet precies wat u bedoelt met een vrouwelijke inbreng in juridische dossiers. Ik denk dat het vooral een Vlaamse, gedegen, doordrongen en aandachtige inbreng zal zijn, allemaal eigenschappen van u. Ik dank u voor de drie jaar die ik met u heb mogen beleven. We hebben elkaar tijdens de reis naar Canada wat beter leren kennen. Het ga u goed op het Grondwettelijk Hof.

De heer Gino De Craemer: Ik sluit me namens N-VA aan bij deze woorden van dank, ook in naam van mijn voorganger in deze commissie, de heer Peumans. Ik heb u jammer genoeg maar zes maanden mogen meemaken, maar ik heb wel zaken van u geleerd: hoe een korte en snedige speech te geven, zoals gisteren in de plenaire vergadering, en dat ik als toegevoegd lid niet mag meestemmen. Veel succes!

De heer Roland Van Goethem: Mevrouw Merckx, ik wil vanuit de oppositie ook nog iets zeggen. Het is niet omdat het van de oppositie komt dat het altijd negatief moet zijn. We danken u voor de goede samenwerking.

We hebben u als voorzitter geapprecieerd, en vooral uw objectiviteit tegenover de oppositie. We hebben altijd het woord gekregen als dat nodig was. Ik wens u verder veel succes in uw nieuwe carrière.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, in het jaar dat ik met u heb mogen samenwerken, heb ik de openheid erg geapprecieerd waarmee u vragen, interpellaties en gedachtewisselingen hebt geagendeerd. In sommige commissies loopt dat wat moeizamer en speelt de voorzitter eerder een beperkende dan stimulerende rol.

De eerste gedachte die ik had toen ik hoorde dat u naar het Grondwettelijk Hof ging, was wat dit zou opleveren in verband met de gerechtelijke achterstand. *(Gelach)*

De voorzitter: De doelstelling daar is om binnen het jaar een arrest te vellen.

De heer Bart Van Malderen: Met uw gekende bondigheid zal dat ongetwijfeld geen probleem zijn. *(Gelach)*

Ik wens u in elk geval veel succes toe in uw verdere carrière. Ik heb er alle vertrouwen in dat we uw hand in de beslissingen nog zullen herkennen.

De voorzitter: Ik dank u.

– *De commissie benoemt de heer Eric van Rompuy tot voorzitter van de commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie.*
